

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce **Z. B.**, proti žalovanému **Krajskému úřadu Ústeckého kraje**, se sídlem Ústí nad Labem, Velká Hradební 3118/48, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2016, č. j. 3894/DS/2016, JID: 135767/2016/KUUK/Bal, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 7. 2018, č. j. 75 A 35/2016 – 36,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Magistrát města Chomutova uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku proti silničnímu provozu podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že *dne 2. 10. 2015, ve 13:46 hodin v obci Zelená ve směru z obce Chomutov na Klášterec řídil motorové vozidlo tovární značky X, reg. značky X, kdy po předjetí před ním jedoucího vozidla se zařadil před předjížděné vozidlo, aniž by dal znamení o změně směru jízdy a následně prudce zabrzdil až do úplného zastavení, ačkoliv to nevyžadovala bezpečnost provozu na pozemní komunikaci. Následně dál pokračoval v jízdě uvedeným vozidlem a předjížděl v úseku, který je opatřen vodorovným dopravním značením „V 1a podélná čára souvislá“ a svislým dopravním značením „B 21a zákaz předjíždění“, přičemž uvedená dopravní značení nerespektoval. Při zařazení zpět do svého jízdního pruhu opět neužil znamení o změně směru jízdy. Tímto jednáním porušil povinnosti uložené v § 4 písm. a), b) a c), § 17 odst. 3 a 5 písm. c) a § 18 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu.*

[2] Odvolání žalobce proti rozhodnutí magistrátu žalovaný zamítl. V odůvodnění uvedl, že žalobcovo protiprávní jednání spolehlivě dokládá pořízený videozáznam, oznámení o přestupku a úřední záznam Policie ČR o podání vysvětlení, ve kterém je zaznamenáno žalobcovo doznání. To, že vozidlo řídil i po zastavení, žalobce doznal před policejními orgány, když uvedl, že v jízdě po zastavení pokračoval.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, které Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen jako „krajský soud“) vyhověl, obě správní rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud nepřisvědčil žalovanému, že se žalobce ke skutkům doznal. Uvedl, že vysvětlení, které žalobce podal policii, nemůže nahradit žalobcovu výpověď a nemůže tak být účinným důkazním prostředkem, z něhož by bylo možné usuzovat na žalobcovo doznání. Za doznání pak nelze považovat ani vyjádření jeho právního zástupce, který uvedl, že se žalobce doznal, neboť zástupce pouze fakticky odkazoval na podání vysvětlení, které však nelze v řízení procesně použít. Vyjádření právního zástupce lze proto považovat pouze za určitý postoj k věci, že skutky nejsou rozporovány. Za jediný relevantní postoj žalobce k věci lze považovat jeho vyjádření v odvolání, kde výslovně doznává, že vozidlo oznamovatele předjel, následně prudce zastavil, odepl si pás a chtěl vystoupit, zatímco oznamovatel jej zprava objel a z místa odjel. Žalobce proto doznal pouze skutek popsany v první části výroku rozhodnutí magistrátu, kde je mu kladeno za vinu, že *dne 2. 10. 2015 ve 13:46 hodin v obci Zelená ve směru od obce Chomutov na Klášterec řídil motorové vozidlo tovární značky X, reg. značky X, kdy po předjetí před ním jedoucího vozidla se zařadil před předjížděné vozidlo, aniž by dal znamení o změně směru jízdy a následně prudce zabrzdil až do úplného zastavení, ačkoliv to nevyžadovala bezpečnost provozu na pozemní komunikaci.* Jednání popsané v druhé části výroku, podle kterého žalobce *pokračoval v jízdě uvedeným vozidlem a předjížděl v úseku, který je opatřen vodorovným dopravním značením „V 1a podélná čára souvislá“, a svislým dopravním značením „B 21a zákaz předjíždění“, přičemž uvedená dopravní značení nerespektoval a při zařazení zpět do svého jízdního pruhu opět neuzil znamení o změně směru jízdy,* však žalobce v podaném odvolání nedoznal. Jelikož k této části skutku absentuje doznání žalobce, musí správní orgány vycházet z jiných podkladů. Právě tuto část rozhodnutí správní orgány zatížily vadou, neboť skutkový stav, který vzal magistrát za základ svého rozhodnutí a žalovaný jej aproboval, nemá oporu ve spise.

[4] Proti napadenému rozsudku podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní vyjádřil rozčarování nad závěry krajského soudu. Napadený rozsudek je ryze formalistický a nemá s právem a předpisy, jichž se týká, nic společného. Žalovaný při rozhodování o vině žalobce nevycházel pouze z podání jeho vysvětlení, ale z obsahu celého spisu, který obsahuje i policejní oznámení o přestupku, protokol o ústním projednání přestupku a v neposlední řadě i videozáznam. Podání vysvětlení tvoří pouze dílčí část celého správního spisu a slouží správním orgánům jen podpůrně jako dokreslující podklad dalších důkazů svědčících o vině žalobce. Zástupce, kterého žalobce pověřil plnou mocí, aby za něj v přestupkovém řízení jednal, deklaroval jeho doznání. Na takto učiněné doznání je proto třeba pohlížet, jakoby jej učinil sám žalobce. Nadto správní spis obsahuje i videozáznam, o němž krajský soud v odstavci 23 napadeného rozsudku uzavřel, že prokazuje žalobcovo deliktní jednání. Žalovaný proto nerozumí tomu, jak se tento závěr krajského soudu shoduje s výrokem jeho rozhodnutí. Pořízený videozáznam je důkazem natolik konkrétním a nezpochybnitelným, že jakékoliv další dokazování je pouhou byrokracií a pro podstatu věci nemá žádný význam. Z videozáznamu je zřejmé, že žalobce seděl v předmětném vozidle pouze s jednou osobou. Mezi prvním a druhým skutkem uplynula pouhá minuta, je proto nepravděpodobné, že by se žalobce s druhou osobou vyměnil a tato osoba by měla zcela identický styl jízdy jako žalobce. Pro výměnu řidičů nebyl na frekventované silnici dostatečný časový prostor. Stěžovatel rovněž upozornil, že úřední osoby, které o přestupcích rozhodují, nemají ani přes odborná přezkoušení tak vysokou úroveň vzdělání, jakým obvykle disponují soudci

a nelze proto od nich očekávat, že se budou zabývat otázkami, které rozhoduje tzv. rozšířený senát.

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v mezích uplatněných důvodů [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a v rozsahu kasační stížnosti. Vady, ke kterým by musel přihlédnout z úřední povinnosti, přitom neshledal.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Stěžovatel namítá, že vinu žalobce jednoznačně prokazuje pořízený videozáznam a žalobcovo doznání zaznamenané v protokolu o ústním projednání přestupku. Je proto evidentní, že žalovaný k úřednímu záznamu o podání vysvětlení pouze přihlédl. Stěžejní otázkou pro posouzení kasační stížnosti tedy je, zda je videozáznam s přihlédnutím k vyjádření zástupce žalobce natolik průkazný, že z něj lze bez jakékoli pochybnosti dovodit, že přestupky spáchal žalobce.

[8] Videozáznam, který podle stěžovatele prokazuje žalobcovu vinu, pořídil oznamovatel přestupku (řidič předjížděného vozidla) palubní kamerou, která snímá prostor před jeho vozidlem. Je datovaný dnem 2. 10. 2015 a začíná v okamžiku, kdy oznamovatel přestupku vyjíždí z obce Málkov. Před obcí Zelená míjí bílé protijedoucí vozidlo značky Audi, jehož řidič v danou chvíli zajíždí polovinou svého vozu mimo svůj jízdní pruh do prostoru levé větve křižovatky. V tuto chvíli však k předjetí oznamovatele nedochází a z videozáznamu nelze spolehlivě určit, zda důvodem byl úhybný manévr, kterým řidič reagoval na protijedoucí vozidlo, nebo jeho chvilková nepozornost. K předjetí dochází 7 vteřin poté před dopravní značkou označující začátek obce Zelená. Videozáznam zachycuje červené vozidlo značky X, reg. zn. X (v textu dále jen „červené vozidlo“) a na místě řidiče a spolujezdce siluety dvou osob. Řidič červeného vozidla se zařazuje bezprostředně před oznamovatele, přitom nedává znamení o změně směru jízdy a náhle brzdí až do úplného zastavení, ačkoliv pro to není žádný zjevný důvod. Vynutí si tím zastavení oznamovatele, který se však ihned znovu rozjíždí, zprava objíždí červené vozidlo, jehož řidič si v tu chvíli odepíná bezpečnostní pás, a pokračuje ve směru jízdy. Po 52 vteřinách předjíždí červené vozidlo oznamovatele podruhé v dopravním úseku, kde to zakazuje svislé i vodorovné dopravní značení, a nedává přitom znamení o změně směru jízdy.

[9] Nejvyšší správní soud po zhlédnutí videozáznamu, jenž je součástí správního spisu a jímž se tedy důkaz neprovádí, nepochybuje o tom, že se řidič červeného vozidla dopustil skutku tak, jak jej magistrát vymezil v rozhodnutí a nepochybuje ani o tom, že uvedeným skutkem porušil vyjmenované povinnosti stanovené v zákoně o silničním provozu. Palubní kamera však nezaznamenala tvář řidiče a z videozáznamu tak nelze jednoznačně určit, kdo červené vozidlo řídil a zda to s ohledem na přítomnost spolujezdce ve vozidle byla po celou dobu nahrávky pouze jedna osoba. Samotný videozáznam proto žalobce ze spáchání přestupku spolehlivě neuvěřuje.

[10] Stěžovatel považuje za usvědčující důkaz doznání, které jménem žalobce učinil jeho zástupce při ústním projednání přestupku a které správní orgán zaznamenal v protokolu o ústním jednání takto: „*Mám za to, že spisový materiál je kompletní, nenavrhuji jeho doplnění. Je na správním orgánu, aby nyní rozhodl. Žádám, aby bylo přihlédnuto k tomu, že se obviněný doznal.*“ Nejvyšší správní soud toto prohlášení nepovažuje za doznání žalobce, ale za pouhý odkaz na obsah správního spisu. Vzhledem k tomu, že spis před vydáním prvostupňového rozhodnutí neobsahoval nic, co by bylo možné považovat za doznání žalobce, je zjevné že zástupce odkazoval právě na úřední záznam o podání vysvětlení. Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že zástupce vystupuje jménem zastoupeného a že z jeho úkonů vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému.

Z tohoto pravidla však nelze učinit závěr, že se zástupce může jménem svého klienta k činu doznat. Doznání má totiž stejně jako výslech obviněného nezastupitelnou povahu, proto je nemůže učinit nikdo jiný, nežli obviněný osobně. Ani prohlášení jeho zástupce tak žalobce ze spáchání přestupku spolehlivě neusvědčuje. Jelikož žalobce správním orgánům nabídl v odvolání jinou verzi skutkového děje, která není s ohledem na přítomnost další osoby v červeném vozidle a předchozímu zastavení vyloučená, úspěšně tím zpochybnil skutkový stav zjištěný magistrátem. Stěžovatel v rozhodnutí o odvolání tuto verzi reality odmítl pouze odkazem na úřední záznam o podání vysvětlení, při kterém žalobce uvedl, že po zastavení vozidla pokračoval v jízdě. Úřední záznam o podání vysvětlení však podle § 137 odst. 4 správního řádu nemůže správní orgán jako důkaz použít (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 – 115, dostupný na www.nssoud.cz). Hustota provozu a časový rozestup od prvního do druhého předjetí přitom žalobcovu verzi spolehlivě nevylučují.

[11] Hodnocení videozáznamu provedené krajským soudem v odstavcích 22 a 23 napadeného rozsudku vytrhává žalovaný z kontextu. Krajský soud v odstavci 14 rozdělil skutky, pro které byl žalovaný uznán vinným ze spáchání přestupku na dvě od sebe oddělené části, které je nutné posuzovat zvlášť. První část krajský soud vymezil jednáním, které spočívalo v předjetí oznamovatele přestupku a v jeho „vybrždění“. Druhá část se týkala druhého předjetí oznamovatele, při kterém řidič červeného vozidla nerespektoval dopravní značení. Odůvodnění rozsudku krajského soudu uvedené v odstavcích 16 – 23, se týká pouze prvního vytyčeného skutku a je proto zřejmé, že závěr krajského soudu o tom, že videozáznam prokazuje žalobcovu deliktní jednání, nemíří na celé obvinění, ale pouze na tu jeho část, která končí náhlým zastavením červeného vozidla, jemuž bezprostředně předcházelo první předjetí oznamovatele. Toto odůvodnění proto nečiní napadený rozsudek nesrozumitelným.

[12] Zjištění takového skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 a § 51 odst. 1 správního řádu), limitují různé faktory a jistě mezi ně může patřit i nedostatečná odborná úroveň úředních osob, na kterou stěžovatel upozorňuje. Ta by však mohla pochybení správních orgánů spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu maximálně vysvětlit, nemohlo by je však omluvit a nemohlo by být ani důvodem, aby soud toto pochybení ignoroval. Za náležité zjištění skutkového stavu totiž odpovídá správní orgán a je proto jeho úřední povinností opatřit takové důkazy, které vinu obviněného nepochybně prokazují. V posuzované věci přitom správní orgány vyšly pouze z videozáznamu, z oznámení o přestupku, z úředního záznamu o podání vysvětlení a ze strohého vyjádření zástupce žalobce, což však ani s přihlédnutím k částečnému doznání žalobce v odvolání nemohlo bez provedení dalších důkazů vést k jeho usvědčení z jednání, které mu bylo výrokem správního rozhodnutí kladeno za vinu.

[13] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalobci žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. října 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu